රථවීනීත සූත්‍රය

හික්මවූ රථ උපමාව

NotebookLM

වේළුවනාරාමයේ දවසක්

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර **වේළුවනාරාමයේ** වැඩ වසන සමයකි. ජාතිභූමි ගමෙහි වස් වැසූ හික්ෂූන් පිරිසක් උන්වහන්සේ බැහැදැකීමට පැමිණියහ.

NotebookLM

භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ප්‍රශංසාව

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ විමසූ සේක:
‘ඔබ අතර මහත් සම්භාවනාවට පාත්‍ර වූ, අල්පේඡ බව, ලද දෙයින් සතුටු වීම, විවේකය, සීලය, සමාධිය, ප්‍රඥාව, විමුක්තිය ආදී ගුණ දසයකින් යුක්තව, අන් අයටද එය අනුශාසනා කරන ඒ භික්ෂුව කවරෙක්ද?’

NotebookLM

ඒ උත්තමයාණෝ පුණ්ණ මන්තාණීපුත්ත තෙරුන්ය

භික්ෂූන් වහන්සේලා පිළිතුරු දුන්හ:
'ස්වාමීනි, ඒ **මන්තාණීපුත්ත පුණ්ණ** නම් තෙරුන් වහන්සේය.'

"මෙය ඇසූ සාරිපුත්ත තෙරුන්ට මෙසේ සිතිණි:
'ආයුෂ්මත් පුණ්ණයන්ට මොනතරම් ලාභයක්ද! කවදා හෝ
උන්වහන්සේ හමුවී කතාබස් කරන්නට ලැබේ නම්!'"

NotebookLM

අන්ධ වනය වෙතට

කලකට පසු, පුණ්ණ තෙරුන් සැවැත් නුවරට පැමිණි බව සාරිපුත්ත තෙරුන්ට ආරංචි විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බැහැදැකීමෙන් පසු පුණ්ණ තෙරුන් දවල් කාලය ගතකිරීමට අන්ධ වනයට වැඩම කළේය. සාරිපුත්ත තෙරුණුවෝ ද උන්වහන්සේගේ හිස පෙනි පෙනී, උන්වහන්සේ පසුපස වැඩම කළහ.

NotebookLM

ප්‍රඥාවේ හමුවීම

සාරිපුත්ත තෙරුන්ගේ පැනය:
“ප්‍රිය ආයුෂ්මතුන් වහන්ස,
ඔබ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ
ශාසනයේ බඹසර රකින්නේ
සීල විසුද්ධිය (සීලයේ පිරිසිදු
බව) ඉලක්ක කරගෙනද?”

පුණ්ණ තෙරුන්ගේ පිළිතුර:
“එසේ නොවේ,
ආයුෂ්මතුන් වහන්ස.”

නැත.

NotebookLM

එසේනම්, කුමක් උදෙසාද?

සාරිපුත්ත තෙරුන් විමසූ සැම පියවරකටම පුණ්ණ තෙරුන් එකම පිළිතුර දුන්නේය.

චිත්ත විසුද්ධිය (සිතේ පිරිසිදු බව) උදෙසාද? -> **නැත.**

දිට්ඨි විසුද්ධිය (දෘෂ්ටියේ පිරිසිදු බව) උදෙසාද? -> **නැත.**

කංඛාවිතරණ විසුද්ධිය (සැක දුරු කිරීමේ පිරිසිදු බව) උදෙසාද? -> **නැත.**

මග්ගාමග්ගඤාණදස්සන විසුද්ධිය (මග නොමග දැනගැනීමේ පිරිසිදු බව) උදෙසාද? -> **නැත.**

පටිපදා ඤාණදස්සන විසුද්ධිය (පිළිවෙත පිළිබඳ ඛ්‍යාති පිරිසිදු බව) උදෙසාද? -> **නැත.**

ඤාණදස්සන විසුද්ධිය (ඛ්‍යාති සහ දැක්මෙහි පිරිසිදු බව) උදෙසාද? -> **නැත.**

NotebookLM

සැබෑ ඉලක්කය

සාරිපුත්ත තෙරුන් විමසීය: ‘එසේනම්, ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඔබ බඹසර හැසිරෙන්නේ කුමක් ඉලක්ක කරගෙනද?’

පුණ්ණ තෙරුන්ගේ පිළිතුර: ‘ප්‍රිය ආයුෂ්මතුන් වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ළඟ බඹසර හැසිරෙන්නේ, උපාදාන රහිතව පිරිනිවන් පෑමටයි.’

NotebookLM

රජුගේ හදිසි ගමන

“ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, මම ඔබට මේ ගැන උපමාවක් කියන්නම්. **සැවැත් නුවර** සිටින පසේනදී කොසොල් රජුට **සාකේත නුවර**ට යාමට හදිසි ගමනක් යෙදෙයි. ඒ සඳහා, සැවැත් සහ සාකේතය අතර පුහුණු කළ **රථ හතක්** පිළියෙල කර ඇත.”

NotebookLM

හික්මවූ රථ හතේ ගමන

1. රජු පළමු රථයට නැඟ, දෙවැන්න හමුවන තෙක් ගමන් කරයි. 2. පළමු රථය අතහැර, දෙවැනි රථයට නගියි.
3. දෙවැනි රථයෙන් තෙවැන්න වෙත ගොස්, එයද අතහැරියි.
4. මේ අයුරින්, හත්වන රථයට නගින තුරුම, පෙර රථය අතහරිමින් ගමන් කරයි.
5. ඔහු සාකේත නුවරට ළඟා වන්නේ හත්වන රථයෙනි.

NotebookLM

උපමාවේ අරුත

‘ප්‍රිය ආයුෂ්මතුනි, ඒ අයුරින්ම...’

රථය		විසුද්ධිය
1		සීල විසුද්ධිය
2		චිත්ත විසුද්ධිය
3		දිට්ඨි විසුද්ධිය
4		කංඛාවිතරණ විසුද්ධිය
5		මග්ගාමග්ගඤාණදස්සන විසුද්ධිය පටිපදාඤාණදස්සන විසුද්ධිය
6		ඤාණදස්සන විසුද්ධිය
7		**උපාදාන රහිත පිරිනිවන** (The Destination)

NotebookLM

‘ඔබවහන්සේගේ නම කුමක්ද?’

සාරිපුත්ත තෙරුන් ඇසීය:
‘ඔබවහන්සේගේ නම කුමක්ද?’

පුණ්ණ තෙරුන්: ‘මගේ නම පුණ්ණ.
සබ්‍රහ්මචාරීන් වහන්සේලා මා හඳුන්වන්නේ
මන්තාණීපුත්ත යන නමිනි.’

සාරිපුත්ත තෙරුන්ගේ ප්‍රශංසාව: ‘ආශ්චර්යයකි!
අද්භූතතයකි! ශාත් ශාස්තෘ ශාසනය මැනවින් දත්
ශ්‍රාවකයෙකු මෙන් ඔබ මේ ගැඹුරු ප්‍රශ්න විසඳුවා.
ඔබ වහන්සේ දැකගන්නට, ඇසුරු කරන්නට ලැබීම
සබ්‍රහ්මචාරීන්ට මහත් ලාභයකි.’

NotebookLM

‘මගේ නම උපතිස්ස, හඳුන්වන්නේ සාරිපුත්ත යන නමින්’

පුණ්ණ තෙරුන්න් ඇසීය: ‘ඔබවහන්සේගේ නම කුමක්ද?’

සාරිපුත්ත තෙරුන්: ‘මගේ නම උපතිස්ස, නමුත් සබ්‍රහ්මචාරීන් වහන්සේලා මා හඳුන්වන්නේ සාරිපුත්ත යන නමිනි.’

පුණ්ණ තෙරුන්ගේ ප්‍රශංසාව: ‘ඒකාන්තයෙන්ම ශාස්තෘන් වහන්සේ හා සමාන ශ්‍රාවකයෙකු සමගයි මා මේ කතා කළේ! ඔබවහන් හෙන්සේ සාරිපුත්ත තෙරුන් බව දැන සිටියා නම්, මට මෙතරම්වත් කරුණු පැහැදිලි කිරීමට නොහැකි වනු ඇත. ඔබවහන්සේ දැකගන්නට ලැබීම අපටත් මහත් ලාභයකි.’

NotebookLM

මහරහතන් වහන්සේලා දෙනමගේ සාදුකාරය

ඉතින් ඔය විදිහට ඒ අතිශයින් ම ශ්‍රේෂ්ඨ වූ මහරහතන් වහන්සේලා දෙනම ඔවුනොවුන්ගේ සුන්දර කතා බහ ඉතා සතුටින් අනුමෝදන් වූහ.

NotebookLM